

ĐẠI ĐOÀN KẾT DÂN TỘC TRONG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH - NHÌN TỪ ĐẠI HỘI XIII CỦA ĐẢNG

LÊ THỊ HƯỜNG*

Đại đoàn kết dân tộc trên nền tảng liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức dưới sự lãnh đạo của Đảng thực sự là nguồn sức mạnh, là động lực chủ yếu và là nhân tố có ý nghĩa quyết định, bảo đảm thắng lợi bền vững của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trong giai đoạn cách mạng hiện nay, việc học tập và quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về đại đoàn kết dân tộc và Mặt trận dân tộc thống nhất là hết sức cần thiết.

Từ khóa: Đại hội XIII; tư tưởng Hồ Chí Minh; đại đoàn kết dân tộc; Nhân dân; Mặt trận Tổ quốc. Great national unity based on the alliance of the working and the peasant class and the intellectual contingent under the leadership of the Communist Party of Vietnam is a source of strength, a key driving force, and a decisive factor for ensuring the sustainable victory of the cause of building and defending the Socialist Republic of Vietnam. It is crucial to study and thoroughly understand Ho Chi Minh's thought on great national unity and United national front in the current revolutionary period.

Keywords: The 13th National Party Congress; Ho Chi Minh's thought; great national unity; the people; the Fatherland Front.

NGÀY NHẬN: 03/3/2021

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 25/3/2021

NGÀY DUYỆT: 16/4/2021

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về đại đoàn kết dân tộc

Đại đoàn kết dân tộc là vấn đề có ý nghĩa chiến lược, quyết định thành công của cách mạng.

Hồ Chí Minh chỉ ra rằng, trong thời đại mới, để đánh bại các thế lực đế quốc thực dân nhằm giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp và giải phóng con người, nếu chỉ có tinh thần yêu nước thì chưa đủ; cách mạng muốn thành công, phải tập hợp được tất cả mọi lực lượng có thể tập hợp, nhất trí “muôn người như một” của cả dân tộc, xây dựng được khối đại đoàn kết dân tộc bền vững. Chính vì vậy,

trong tư tưởng Hồ Chí Minh, đại đoàn kết dân tộc là vấn đề có ý nghĩa chiến lược, cơ bản, nhất quán và lâu dài, xuyên suốt tiến trình cách mạng.

Để quy tụ được mọi lực lượng vào khối đại đoàn kết toàn dân, cần phải có chính sách và phương pháp phù hợp với từng đối tượng. Trong từng thời kỳ, từng giai đoạn cách mạng, trước những yêu cầu và nhiệm vụ khác nhau, chính sách và phương pháp tập hợp có thể và cần thiết phải điều chỉnh

* ThS, Trường Đại học Công nghệ thông tin và Truyền thông - Đại học Thái Nguyên

cho phù hợp với từng đối tượng khác nhau, đoàn kết dân tộc phải luôn luôn được nhận thức là vấn đề sống còn, quyết định thành bại của cách mạng.

Đại đoàn kết là chân lý của dân tộc Việt Nam.

Nghiên cứu lịch sử Việt Nam, Hồ Chí Minh kết luận rằng: “Sử dạy cho ta bài học này: Lúc nào dân ta đoàn kết muôn người như một thì nước ta độc lập, tự do. Trái lại, lúc nào dân ta không đoàn kết thì bị nước ngoài xâm lấn”¹. Từ lịch sử xã hội loài người, nhất là lịch sử xã hội phương Đông, Hồ Chí Minh đã khai quát thành chân lý: “Ở trong xã hội, muốn thành công phải có ba điều kiện là: thiên thời, địa lợi và nhân hòa. Ba điều kiện ấy đều quan trọng cả. Nhưng thiên thời không quan trọng bằng địa lợi, mà địa lợi không quan trọng bằng nhân hòa. Nhân hòa là thế nào? Nhân hòa là tất cả mọi người đều nhất trí. Nhân hòa là quan trọng hơn hết”.

Đoàn kết làm ra sức mạnh.

Hồ Chí Minh rất nhiều lần nhấn mạnh luận điểm này. Người viết: “Đoàn kết là sức mạnh của chúng ta. Đoàn kết chặt chẽ, thì chúng ta nhất định có thể khắc phục mọi khó khăn, phát triển mọi thuận lợi và làm tròn nhiệm vụ nhân dân giao phó”; “Đoàn kết là một lực lượng vô địch của chúng ta để khắc phục khó khăn, giành lấy thắng lợi”; “Đoàn kết là sức mạnh, đoàn kết là thắng lợi”, “Đoàn kết là sức mạnh, là then chốt của thành công”, “Bây giờ còn một điểm rất quan trọng, cũng là điểm mè, Điểm này mà thực hiện tốt thì để ra con cháu đều tốt: Đó là đoàn kết”, “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết, Thành công, thành công, đại thành công”².

Đại đoàn kết dân tộc là mục tiêu, nhiệm vụ hàng đầu của Đảng, của dân tộc.

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, yêu nước - nhân nghĩa - đoàn kết là sức mạnh, là mạch nguồn của mọi thắng lợi. Do đó, đại đoàn kết dân tộc phải được xác định là mục tiêu,

nhiệm vụ hàng đầu của Đảng, phải được quán triệt trong tất cả mọi lĩnh vực, từ đường lối, chủ trương, chính sách tới hoạt động thực tiễn của Đảng. Đại đoàn kết dân tộc là nhiệm vụ hàng đầu của Đảng, đồng thời cũng là nhiệm vụ hàng đầu của mọi giai đoạn cách mạng. Nhấn mạnh vấn đề này là nhấn mạnh tới vai trò của thực lực cách mạng. Bởi vì, cách mạng muốn thành công nếu chỉ có đường lối đúng thì chưa đủ, mà trên cơ sở của đường lối đúng, Đảng phải cụ thể hóa thành những mục tiêu, nhiệm vụ và phương pháp cách mạng phù hợp với từng giai đoạn lịch sử để lôi kéo, tập hợp quần chúng, tạo thực lực cho cách mạng.

2. Thành công của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng là kết tinh của sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Đại đoàn kết dân tộc là sức mạnh tổng hợp cho mỗi kỳ Đại hội.

Đại hội XIII là dịp xây dựng, củng cố khối đại đoàn kết trong Đảng, hay nói cách khác, thành công của Đại hội là một minh chứng thực tế, chứng minh cho vai trò, sức mạnh của đại đoàn kết dân tộc trong bối cảnh hiện nay.

Trong bài viết nhan đề: “Chuẩn bị và tiến hành thật tốt Đại hội XIII của Đảng, đưa đất nước bước vào một giai đoạn phát triển mới”, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng dẫn lời Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đại hội sẽ làm cho Đảng ta đoàn kết càng đoàn kết hon nữa, tư tưởng và hành động đâ nhất trí, càng nhất trí hon nữa”³.

Xây dựng và củng cố khối đại đoàn kết là việc Đảng Cộng sản Việt Nam thường xuyên tiến hành, đặc biệt trong mỗi kỳ Đại hội Đảng... Mỗi lần Đại hội là dịp để nhìn lại công việc Đảng đã làm, xác định nhiệm vụ trong thời gian tới. Chính vì thế, với một tinh thần phải thẳng thắn, nhìn thẳng sự thật, phát hiện ra sự thật và nói đúng sự thật để tìm ra nguyên nhân và biện pháp khắc phục.

Đại hội chính là dịp để giữ vững đoàn kết hon, để tinh thần đã đoàn kết rồi thì phải tiếp tục đoàn kết.

Kế tục những tư tưởng về đại đoàn kết của Người, chúng ta đã vận dụng linh hoạt, nêu cao tinh thần đại đoàn kết toàn dân trong bối cảnh mới của thời đại với những yêu cầu lịch sử đặt ra. Đại hội XIII của Đảng diễn ra trong bối cảnh đất nước đang đứng trước nhiều thời cơ và thách thức đan xen, nhiều vấn đề chiến lược mới đặt ra cần phải giải quyết, từ tình hình quốc tế, khu vực dự báo tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường, đến các thách thức mang tính toàn cầu về biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh và cả những thành tựu ngoạn mục của tiến bộ khoa học - công nghệ đang tác động, ảnh hưởng mạnh mẽ tới đời sống kinh tế - xã hội của đất nước ta cũng như toàn thế giới. Cán bộ, đảng viên, Nhân dân đang mong muốn và đặt nhiều kỳ vọng vào những quyết sách đúng đắn, mạnh mẽ của Đảng để khai thông mọi nguồn lực, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, kết hợp với sức mạnh thời đại, đẩy mạnh xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa gắn với phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiếp tục đà phát triển đất nước nhanh và bền vững, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Đại hội XIII của Đảng có sự ủng hộ, quan tâm, đồng thuận của cả dân tộc - sức mạnh của đại đoàn kết.

Những kết quả quan trọng và thành công của Đại hội lần thứ XIII của Đảng lan tỏa rộng khắp mọi miền đất nước. Đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII gồm 200 đồng chí tiêu biểu cho hơn 5 triệu đảng viên, có đủ tiêu chuẩn về phẩm chất, đạo đức, năng lực, trình độ để gánh vác trọng trách mà Đảng và Nhân dân giao phó.

Đất nước và Nhân dân kỳ vọng các đồng chí Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương

Đảng (khóa XIII) sẽ là những người mẫu mực về đạo đức; luôn học tập tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; luôn trong sạch, không tham nhũng, chủ nghĩa cá nhân hay lợi ích nhóm. Họ luôn phải là tấm gương sáng trong toàn Đảng, toàn dân. Với tinh thần “Đoàn kết - Dân chủ - Kỷ cương - Sáng tạo - Phát triển”, với ý thức trách nhiệm cao trước Đảng, Nhân dân và đất nước, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã thành công rất tốt đẹp, khẳng định vai trò, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc trong bối cảnh hiện tại trước những sự kiện trọng đại của dân tộc.

3. Bài học về đại đoàn kết dân tộc trong bối cảnh hiện nay

Phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc là nội dung mang tính chiến lược trong tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Có thể khẳng định, bài học đại đoàn kết toàn dân tộc ngày càng trở nên sống động và mang tính thời sự, ý nghĩa hết sức quan trọng trong bối cảnh đất nước đang chuyển mình mạnh mẽ để đón nhận những cơ hội cùng thách thức lớn của quá trình hội nhập ngày một sâu rộng. Để tăng cường củng cố, phát triển khối đại đoàn kết toàn dân tộc hiện nay, cần thực hiện một số nhiệm vụ, giải pháp cụ thể như sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, người đứng đầu và cả hệ thống chính trị trong lãnh đạo, củng cố, phát triển khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Các cấp ủy Đảng và người đứng đầu thường xuyên tiếp xúc, đối thoại trực tiếp với nhân dân, lắng nghe ý kiến đóng góp của nhân dân. Cán bộ, đảng viên phải tiên phong, gương mẫu học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, nhất là về đoàn kết và xây dựng Đảng, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Thứ hai, nâng cao chất lượng các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước trên các lĩnh vực của đời sống xã hội; chăm

lo và bảo vệ lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, hội viên và các giai tầng, các giới trong toàn dân tộc. Phải nắm vững những quan điểm cơ bản và cũng là những định hướng về phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc trong giai đoạn hiện nay. Lợi ích cơ bản của Nhân dân, của dân tộc ta ngày nay là độc lập, tự do và có cuộc sống ấm no, hạnh phúc. Lợi ích đó được thể hiện cụ thể hàng ngày trong mọi lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, an ninh, quốc phòng. Vì vậy, củng cố, tăng cường đoàn kết toàn dân tộc không thể chung chung mà phải gắn chặt với việc bảo đảm các lợi ích đó. Sức mạnh của Đảng chính là mối quan hệ gắn bó máu thịt giữa Đảng với Nhân dân. Do vậy, mọi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước phải hợp với lòng dân, xuất phát từ lợi ích và nguyện vọng chính đáng của người dân, phải làm cho Nhân dân hiểu, thấm nhuần, biến thành ý chí và hành động của toàn dân và đi vào cuộc sống.

Thứ ba, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đa dạng hóa các hình thức tập hợp Nhân dân và tập trung hướng mạnh các hoạt động về cơ sở. Sự đổi mới hệ thống chính trị, việc tăng cường dân chủ hóa đời sống xã hội, nhất là việc xây dựng và thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở đã góp phần quan trọng vào việc động viên Nhân dân và cán bộ, đảng viên hăng hái tham gia các sinh hoạt chính trị của đất nước, đẩy mạnh sản xuất, thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, củng cố an ninh - quốc phòng. Đó là những nhân tố rất quan trọng, là động lực chủ yếu bảo đảm sự ổn định chính trị - xã hội và thúc đẩy sự phát triển của đất nước.

Thứ tư, tăng cường công tác dân vận của chính quyền các cấp. Tích cực phối hợp giữa chính quyền các cấp với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội

làm công tác dân vận. Để đại đoàn kết toàn dân tộc trên nền tảng liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức dưới sự lãnh đạo của Đảng thật sự là nguồn sức mạnh, là động lực chủ yếu và là nhân tố có ý nghĩa quyết định, bảo đảm thắng lợi bền vững sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, cần làm cho cả hệ thống chính trị, từng cán bộ, đảng viên, trước hết là các cấp ủy Đảng và người đứng đầu cấp ủy quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về đại đoàn kết dân tộc và mặt trận dân tộc đề xuống.

Thứ năm, kiên quyết đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch, phá hoại, chia rẽ khói đại đoàn kết toàn dân tộc. Thực hiện tốt sẽ góp phần tăng cường sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, bảo đảm thế và lực cho đất nước trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Có thể khẳng định, bài học đại đoàn kết toàn dân tộc ngày càng trở nên sống động và mang tính thời sự, ý nghĩa hết sức quan trọng trong bối cảnh đất nước đang chuyển mình mạnh mẽ để đón nhận những cơ hội cùng thách thức lớn của quá trình hội nhập ngày một sâu rộng □

Chú thích:

1. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 3.* H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 217.

2. *Tutuồng Hồ Chí Minh về đại đoàn kết dân tộc.* <http://dbnd.quangngai.gov.vn>, ngày 22/9/2020.

3. *Chuẩn bị và tiến hành thật tốt Đại hội XIII của Đảng, đưa đất nước bước vào một giai đoạn phát triển mới.* <http://nhandan.com.vn>, ngày 31/8/2020.

Tài liệu tham khảo:

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập. Tập 9, 10 và Tập 15.* H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011.

2. *Giáo trình phân chuyên ngành Hồ Chí Minh học: Đề án 1677.* Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh, năm 2014.